

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
> Μ Ο Υ Σ Ε Ι Ο
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ

ANDREI TARKOVSKY

Όταν στην Ευρώπη επικρατούν οι υποκειμενικές προσεγγίσεις των δημιουργών, ο Ταρκόφσκι επιστρέφει σε μια μεταφυσική προσέγγιση της κινηματογραφικής δημιουργίας. Την ώρα που οι συνάδελφοί του στη δύση εμπνέονται από το «θάνατο του συγγραφέα» και το «θάνατο του θεού», ο Ταρκόφσκι οδηγείται σε μια ανανέωση της εικονογραφικής παράδοσης. Όπως γράφει ο ίδιος, «σκοπός της Τέχνης είναι να εξηγήσει στον ίδιο τον καλλιτέχνη και στους γύρω του γιατί ζει ο άνθρωπος, ποιο είναι το νόημα της ύπαρξης του. Να εξηγήσει στους ανθρώπους για ποιούς λόγους εμφανίστηκαν σ' αυτόν τον πλανήτη, ή τουλάχιστον να τους θέσει το ερώτημα».

Ο Ταρκόφσκι είναι κληρονόμος της λυρικής παράδοσης του Ντοβζένκο και της ύστερης περιόδου του Αϊζενστάιν. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι οι δύο αυτοί σκηνοθέτες είναι οι επίγονοι της μεγάλης Βυζαντινής παράδοσης που τους οδηγεί να οικοδομήσουν ένα σπουδαίο εθνικό κινηματογράφο. Ο Ταρκόφσκι υποτάσσει τα διάφορα κινηματογραφικά είδη (genre), όπως τις μελλοντολογικές ταινίες *Σολάρις* και *Στάλκερ*, στις δικές του προδιαγραφές. Το *Στάλκερ* (1979) καταγράφει την επερχόμενη κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης.

Η δεύτερη φάση της δημιουργίας του πραγματοποιείται με την αυτοεξορία του το 1984. Παρά την επερχόμενη κατάρρευση και τον πρόωμο θάνατό του, οι δυο τελευταίες ταινίες του, *Νοσταλγία* και *Θυσία*, είναι κορυφαίες στιγμές μιας παλλόμενης συνείδησης κι ενός ώριμου ταλέντου ενός από τους τελευταίους μεγάλους δημιουργούς.

Ο Ταρκόφσκι αποκηρύσσει τα στοιχεία της προπαγάνδας και το στοιχείο της ρητορικής της επανάστασης, και επανέρχεται προσπαθώντας να χρησιμοποιήσει την εικόνα για να δημιουργήσει ένα δικό του σύμπαν, πέραν της εικαστικής σκέψης και πέραν της ουτοπίας της διαλεκτικής. Ένα ρεπερτόριο εικόνων διαπερνά το έργο του και δημιουργεί μυστικά περάσματα ανάμεσα στο ορατό και στο αόρατο. Μια κατεξοχήν ποιητική φύση σμιλεύει τον χρόνο και υπενθυμίζει στους ανθρώπους ότι στόχος τους δεν είναι η ευτυχία, αλλά το να ανακαλύψουν το νόημα της ζωής.

Μαρία Κομνηνού

Γενική Γραμματέας ΔΣ, Ταινιοθήκη της Ελλάδος
Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το βιολί και ο οδοστρωτήρας

> 18/2 > 18:00

Katok I skripka

Μυθοπλασία, ΕΣΣΔ, 1960, εγχρ., 45'

(στα ρωσικά με ελληνικούς και σουηδικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Σενάριο:** Α. Ταρκόφσκι, Α. Κοντσαλόφσκι, Σ. Μπαχμετιέβα.

Φωτογραφία: Β. Γιούσοφ • **Μουσική:** Β. Οβτανικόφ • **Μοντάζ:** Λ. Μπουτούζοβα

Καλλιτεχνική διεύθυνση: Σ. Αγκαιγιάν • **Ηθοποιοί:** Ι. Φομτσένκο, Β. Ζαμάνσκι, Μ. Αντζουμπέι,

Γ. Μπρούσερ, Λ. Σεμόνοβα • **Παραγωγή/Διανομή:** Mosfilm

Προέλευση κόπιας: Svenska Filmistut

Η διπλωματική εργασία του Ταρκόφσκι κατά τη διάρκεια των σπουδών του στο VGIK, σε συνεργασία με το τμήμα παιδικών ταινιών της Mosfilm. Μετά τη γνωριμία του με έναν εργάτη, ένας μαθητής που παρακολουθεί μαθήματα βιολιού σκέφτεται να ακολουθήσει το επάγγελμα του οδηγού οδοστρωτήρα.

Το βιολί και ο οδοστρωτήρας

Τα παιδικά χρόνια του Ιβάν

> 15/2 > 22:15 | 17/2 > 19:15

Ivanovo Detstvo

Μυθοπλασία, ΕΣΣΔ, 1962, α/μ, 95'

(στα ρωσικά με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Σενάριο:** Β. Μπογκομόλοφ, Μ. Παπάβα (βασισμένο στο διήγημα

Ιβάν του Β. Μπογκομόλοφ) • **Φωτογραφία:** Β. Γιούσοφ • **Μουσική:** Β. Οβτανικόφ

Μοντάζ: Λ. Φειγκίνοβα • **Καλλιτεχνική διεύθυνση:** Γ. Τσερνιάγιεφ • **Ηθοποιοί:** Κ. Μπουρλάγιεφ,

Λ. Ταρκόφσκαγια, Σ. Κρίλοφ, Γ. Ζάρικοφ, Β. Ζούμπκοφ • **Παραγωγή:** Mosfilm • **Διανομή &**

ψηφιακή αποκατάσταση σε DCP: Mosfilm • **Βραβεία:** Χρυσός Λέων Φεστιβάλ Βενετίας 1962

Ο δωδεκάχρονος Ιβάν συμμετέχει κατά τη διάρκεια του β' παγκοσμίου πολέμου σε επικίνδυνες στρατιωτικές αποστολές των αντιστασιακών εναντίον των Ναζί, για να εκδικηθεί για τον θάνατο των γονιών του.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση στο διήγημα του Μπογκομόλοφ είναι ότι αυτή η λιτή πολεμική ιστορία δε μιλούσε για βίαιες πολεμικές συγκρούσεις ούτε για τις λεπτομέρειες της στρατιωτικής ζωής στο μέτωπο. Υλικό της αφήγησης δεν ήταν οι ηρωισμοί των αναγνωριστικών επιχειρήσεων αλλά το διάλειμμα μεταξύ δύο αποστολών, το οποίο ο συγγραφέας είχε φορτίσει με μίαν ανησυχητική, συγκρατημένη ένταση. Αυτός ο ανορθόδοξος τρόπος περιγραφής του πολέμου ήταν πειστικός εξαιτίας της κρυφής κινηματογραφικής δυναμικής του. Άνοιγε προοπτικές για να αναπλάσουμε με ένα νέο τρόπο την αληθινή ατμόσφαιρα του πολέμου και την νευρική υπερένταση που γίνεται αισθητή σαν βουητό κάτω από το έδαφος. Κάτι ακόμα με συγκίνησε βαθιά: η προσωπικότητα του αγοριού. Μου φάνηκε αμέσως ότι ήταν κατεστραμμένο, ότι ο πόλεμος είχε μετατοπίσει τον άξονά του. Από τη ζωή του είχε χαθεί ανεπανόρθωτα κάτι ανυπολόγιστο, κάθε τι που χαρακτηρίζει την παιδική ηλικία. ΑΤ

Τα παιδικά χρόνια του Ιβάν

Αντρέι Ρουμπλιόφ

> 15/2 > 18:45 | 16/2 > 20:30

Andrei Roublyov

Μυθοπλασία, ΕΣΣΔ, 1966, α/μ, 183'

(στα ρωσικά με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Σενάριο:** Α. Ταρκόφσκι, Α. Κοντσαλόφσκι

Φωτογραφία: Β. Γιούσοφ • **Μουσική:** Β. Οβτανικόφ • **Μοντάζ:** Λ. Φειγκίνοβα, Ο. Σεβκουένκο,

Τ. Γιεγκορίτσεβα • **Καλλιτεχνική διεύθυνση:** Γ. Τσερνιάγιεφ • **Ηθοποιοί:** Α. Σολονίταιν,

Ν. Σεργκέγιεφ, Ι. Λάπικοφ, Ί. Ράους, Ν. Γκρίνκο • **Παραγωγή:** Mosfilm • **Διανομή & ψηφιακή**

αποκατάσταση σε DCP: Mosfilm • **Βραβεία:** Βραβείο FIPRESCI στο Φεστιβάλ Καννών 1969.

Η ζωή του Ρώσου αγιογράφου του 15ου αιώνα κατά τη διάρκεια της εικονογράφησης της «Αγίας Τριάδας» γίνεται αφορμή για ένα σχόλιο για την καλλιτεχνική δημιουργία και τη σχέση τέχνης και εξουσίας.

Το σενάριο γράφτηκε σε χωριστά επεισόδια, σε νουβέλες, όπου δεν εμφανιζόταν πάντοτε ο ίδιος ο Ρουμπλιόφ. Ωστόσο, ακόμα και όταν δεν ήταν παρών έπρεπε να αισθανόμαστε το πνεύμα του, να ανασαίνουμε την ατμόσφαιρα που διαπότιζε τις σχέσεις του με τον κόσμο. Οι νουβέλες αυτές δεν συνδέονται με παραδοσιακή χρονολογική σειρά, παρά με την ποιητική λογική της ανάγκης του Ρουμπλιόφ να ζωγραφίσει την ξακουστή Αγία Τριάδα του. Τα επεισόδια, καθένα με τη δική του πλοκή και θεματική, αντλούν την ενότητά τους από αυτή τη λογική. Το ένα επηρεάζει το άλλο, και αναπτύσσονται ακολουθώντας την εσωτερική σύγκρουση που είναι σύμφυτη με την ποιητική λογική της αλληλουχίας τους στο σενάριο: κάτι σαν οπτική αναπαράσταση των αντιφάσεων και της πολυπλοκότητας της ζωής, και της δημιουργικότητας στην τέχνη. ΑΤ

Αντρέι Ρουμπλιόφ

Σολάρις

> 14/2 > 21:00 | 16/2 > 17:30

Solaris

Μυθοπλασία, ΕΣΣΔ, 1971, έγχρ. α/μ 165'

(στα ρωσικά με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Σενάριο:** Α. Ταρκόφσκι, Φ. Γκορενστάιν (βασισμένο στο ομώνυμο

μυθιστόρημα του Στάνισλαβ Λεμ) • **Φωτογραφία:** Β. Γιούσοφ • **Μουσική:** Έ. Αρτέμιεφ

Μοντάζ: Λ. Φειγκίνοβα • **Καλλιτεχνική διεύθυνση:** Μ. Ρομαντίν • **Ηθοποιοί:** Ν. Μπανιόνις,

Ν. Μπονταρτσούκ, Γ. Βάρβετ, Α. Σολονίταιν, Ν. Γκρίνκο, Ό. Μπάρνερτ • **Παραγωγή:** Mosfilm/

Magna • **Διανομή & ψηφιακή αποκατάσταση σε DCP:** Mosfilm • **Βραβεία:** Ειδικό βραβείο

κριτικής επιτροπής και βραβείο FIPRESCI στο Φεστιβάλ Καννών 1972

Ένας ψυχολόγος συμμετέχει στην αποστολή στον διαστημικό σταθμό κοντά στον πλανήτη Σολάρις για να διερευνήσει μια σειρά από ανεξήγητα φαινόμενα. Εκεί δέχεται την επίσκεψη της νεκρής γυναίκας του και ξαναζεί στιγμές από το τραυματικό του παρελθόν.

Δυστυχώς, το στοιχείο επιστημονικής φαντασίας στο Σολάρις ήταν πολύ έντονο και αποσπούσε τον θεατή. Είχε μεγάλο ενδιαφέρον να φτιάξουμε τους πυραύλους και τους διαστημικούς σταθμούς, όπως απαιτούσε το μυθιστόρημα του Στάνισλαβ Λεμ. Σήμερα όμως μου φαίνεται πως η ιδέα της ταινίας θα προβαλλόταν πιο ζωντανά και τολμηρά, αν τελικά δεν χρειαζόμασταν τίποτα από όλα αυτά. Νομίζω ότι η πραγματικότητα που κάνει τον καλλιτέχνη να τη διαλέγει σαν μέσο για να πει όσα θέλει να πει πρέπει να είναι - συγχωρήστε μου την ταυτολογία - πραγματική, κατανοητή σε κάποιον άλλο, οικεία από τα παιδικά του χρόνια. Όσο πιο πραγματική είναι με αυτή την έννοια μια ταινία τόσο πιο πειστική θα είναι η μαρτυρία του δημιουργού. ΑΤ

Σολάρις

Ο καθρέφτης

> 14/2 > 19:00 | 18/2 > 19:00

Zerkalo

Μυθοπλασία, ΕΣΣΔ, 1974, έγχρ. 107'

(στα ρωσικά με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Σενάριο:** Α. Ταρκόφσκι, Α. Μισάριν • **Φωτογραφία:** Γ. Ρέρμπεργκ
Μουσική: Έ. Αρτέμιεφ, Μπαχ, Περγκολέζε, Πουρσέλ • **Μοντάζ:** Λ. Φειγκίνοβα
Καλλιτεχνική διεύθυνση: Ν. Ντβιγκούμσκι • **Ηθοποιοί:** Μ. Τερέχοβα, Λ. Ταρκόφσκαγια, Ί. Ντανίλτσεφ, Α. Σολονίτσιν, Ό. Γιανόφσκι • **Παραγωγή:** Mosfilm • **Διανομή & ψηφιακή αποκατάσταση σε DCP:** Mosfilm

Οι αναμνήσεις ενός σαραντάχρονου άνδρα, που δεν βλέπουμε ποτέ, από την παιδική του ηλικία, τον απόντα πατέρα, την αγαπημένη του μητέρα, την πρώτην συζύγο και τον γιο του διαπλέκονται στην πιο προσωπική ταινία του σκηνοθέτη.

Εκείνη την εποχή μου πέρασε από το μυαλό ότι οι ιδιότητες της μνήμης θα με βοηθούσαν να αναπτύξω μια νέα αρχή που πάνω της θα χιζόταν μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ταινία. Το εξωτερικό σχέδιο των γεγονότων, των πράξεων και της συμπεριφοράς του ήρωα θα διαταρασσόταν. Θα αφορούσε πια την ιστορία των σκέψεων του, των αναμνήσεων και των ονείρων. Χωρίς να εμφανίζεται ο ίδιος καθόλου - τουλάχιστον με την καθιερωμένη έννοια του παραδοσιακά γυρισμένου κινηματογραφικού έργου- θα μπορούσα να πετύχω κάτι σημαντικό: να εκφράσω, να σκιαγραφήσω την προσωπικότητα του ήρωα και να ανακαλύψω τον εσωτερικό του κόσμο. Πολύ αργότερα, αυτή η εικόνα στάθηκε αφητηρία για τον Καθρέφτη. ΑΤ

Στάλκερ

> 17/2 > 21:00 | 18/2 > 21:00

Stalker

Μυθοπλασία, ΕΣΣΔ, 1979, έγχρ. και α/μ, 160'

(στα ρωσικά με ελληνικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Σενάριο:** Α. & Μ. Στρουγκάτσκι (βασισμένο στο μυθιστόρημα Πικνίκ δίπλα στο δρόμο) • **Φωτογραφία:** Α. Κνιαζίνσκι • **Μουσική:** Έ. Αρτέμιεφ, Μπετόβεν, Ραβέλ • **Μοντάζ:** Λ. Φειγκίνοβα • **Καλλιτεχνική διεύθυνση:** Α. Ταρκόφσκι
Ηθοποιοί: Α. Καιντανόφσκι, Ν. Γκρίνκο, Α. Σολονίτσιν, Ά. Φρίντλιχ
Παραγωγή/Διανομή: Mosfilm • **Προέλευση κόπιας:** Lab 80film • **Βραβεία:** Οικουμενικό βραβείο στο Φεστιβάλ Καννών 1980

Σε ένα απροσδιόριστο δυστοπικό μέλλον μετά από μια οικολογική καταστροφή, ο «Στάλκερ» καθοδηγεί έναν καθηγητή και έναν συγγραφέα σε μια επικίνδυνη περιοχή - τη Ζώνη- όπου οι κρυφές επιθυμίες των ανθρώπων γίνονται πραγματικότητα.

Έκρινα σημαντικό να τηρεί αυτή η ταινία τις τρεις ενότητες - χώρου, χρόνου και δράσης. Ενώ στον Καθρέφτη με ενδιέφερε να έχω πολλά πλάνα με επίκαιρα, με όνειρα και με ελπίδα, με εικασίες και αναπόληση, στο Στάλκερ δεν ήθελα να υπάρχει καμία χρονική απόσταση ανάμεσα στα πλάνα. Ήθελα να φανεί ο χρόνος, το πέρασμά του, ήθελα να υπάρχουν τα ίχνη του σε κάθε πλάνο, να υπάρχει αδιάκοπη συνέχεια της δράσης, να μη μετατοπίζεται ο χρόνος από πλάνο σε πλάνο, να μη λειτούργει το πλάνο σαν μηχανισμός επιλογής και δραματουργικής οργάνωσης του υλικού - ήθελα δηλαδή να φαίνεται σαν να είχε γίνει όλη η ταινία σε μια λήψη. Αυτή η απλή και ασκητική προσέγγιση παρέχει άπειρες δυνατότητες. ΑΤ

Ο καθρέφτης

Στάλκερ

Νοσταλγία

> 13/2 > 19:15

Nostalghia

Μυθοπλασία, ΕΣΣΔ - Ιταλία, 1983, έγχρ. και α/μ, 125'

(στα ιταλικά και ρωσικά με ελληνικούς και σουηδικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Σενάριο:** Α. Ταρκόφσκι, Τ. Guerra • **Φωτογραφία:** G. Lanci
Μουσική: Μπετόβεν, Βέρντι, Βάγκνερ, Ντεμπισί • **Μοντάζ:** E. Marani, A. Salfa
Καλλιτεχνική διεύθυνση: A. Grisandi • **Ηθοποιοί:** Ό. Γιανκόφσκι, D. Giordano, E. Josephson, M. Vucotic • **Παραγωγή:** Sovin / RAI-tv / Opera • **Προέλευση κόπιας:** Svenska Filmstitut
Διανομή: RAI-tv • **Βραβεία:** Βραβείο σκηνοθεσίας, FIPRESCI και οικουμενικό βραβείο στο Φεστιβάλ Καννών 1983

Ένας Ρώσος ποιητής βρίσκεται στην Ιταλία για μια έρευνα σχετικά μ' έναν Ρώσο συνθέτη του 18ου αιώνα που έζησε εκεί και επέστρεψε στη Ρωσία για να πεθάνει. Μαζί με μια Ιταλίδα διερμηνέα φεύγουν από τη Ρώμη για να επισκεφτούν μια τοιχογραφία του Πιέρο ντελα Φραντσέσκα.

Ήθελα να κάνω μια ταινία για τη ρωσική νοσταλγία, για αυτή την ψυχική κατάσταση που αποτελεί ιδιομορφία του έθνους μας και επηρεάζει κάθε Ρώσο που βρίσκεται μακριά από την πατρίδα του. Ολόκληρη η ιστορία της ρωσικής μετανάστευσης επιβεβαιώνει την άποψη των δυτικών ότι «οι Ρώσοι είναι κακοί μετανάστες»: είναι πασιγνώστη η τραγική ανικανότητά τους να αφομοιωθούν, οι αδέξιες προσπάθειες τους να υιοθετήσουν ένα νέο ύφος ζωής. Πού να φανταστώ όταν γύριζα τη Νοσταλγία ότι η αποπνικτική αίσθηση νοσταλγίας που κατακλύζει το χώρο αυτής της ταινίας θα γινόταν κλήρος μου για όλη την υπόλοιπη ζωή μου, ότι από τώρα ώσπου να τελειώσουν οι μέρες μου θα κουβαλώ μέσα μου αυτή την οδυνηρή αρρώστια. ΑΤ

Η θυσία

> 13/2 > 21:30

Offret

Μυθοπλασία, Σουηδία - Γαλλία, 1986, έγχρ., 149'

(στα σουηδικά με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους)

Σενάριο-Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι • **Φωτογραφία:** S. Nykvist • **Μουσική:** Μπαχ, Βαταζουμίντο Σούσο • **Μοντάζ:** H. Colpi, Α. Ταρκόφσκι, M. Leszczylowski
Καλλιτεχνική διεύθυνση: A. Asp • **Ηθοποιοί:** E. Josephson, V. Mairesse, A. Edwall, G. Gisladottir, S. Volter • **Παραγωγή:** Swedish Film Institute, Argos, Film Four
Προέλευση κόπιας/Διανομή: Svenska Filminstitut • **Βραβεία:** Μέγα βραβείο επιτροπής, βραβείο καλλιτεχνικής συνεισφοράς (S. Nykvist), βραβείο FIPRESCI, οικουμενικό βραβείο στο Φεστιβάλ Καννών 1986

Ο Αλεξάντερ όταν πληροφορείται από την τηλεόραση την καταστροφή του κόσμου από πυρηνικό πόλεμο προσεύχεται στον Θεό να σώσει τον κόσμο με τίμημα να απαρνηθεί τις σχέσεις του με τους δικούς του και να παραμείνει σιωπηλός μέχρι το θάνατό του.

Η ιδέα της ταινίας μου Η θυσία γεννήθηκε την εποχή πριν από τη Νοσταλγία - οι πρώτες σημειώσεις και τα πρώτα σχεδιάσματα έγιναν τότε που ζούσα ακόμα στη Σοβιετική Ένωση. Κεντρική ιδέα ήταν η μοίρα ενός άντρα, άρρωστου από καρκίνο, του Αλεξάντερ. Ο άνθρωπος αυτός λυτρώνεται από τα πάθη του προσφέροντας μια θυσία. (...) Φυσικά έχω συνείδηση του γεγονότος ότι σήμερα η ιδέα της θυσίας δεν έχει και τόσο φανατικούς οπαδούς - κανένας σχεδόν δε σκέφτεται να θυσιάσει για κάτι ή για κάποιον άλλον. Πάντως τα επακόλουθα αυτής της απόφασης εξακολουθούν να αποδεικνύονται κρίσιμα και αποφασιστικά: εννοώ την απόλεια της ατομικότητας προς όφελος ενός ακόμα πιο έντονου εγωκεντρισμού που χαρακτηρίζει αναρίθμητες ανθρώπινες σχέσεις, και επίσης τις σχέσεις μεταξύ γειτόνων χωρών, προπάντων όμως την απόλεια και της τελευταίας δυνατότητας πνευματικής και όχι υλιστικής «προόδου». Ο άνθρωπος χάνει κάθε ελπίδα για αξιοπρεπή ζωή. ΑΤ

Νοσταλγία

Η θυσία

Ο χρόνος του ταξιδιού

> 12/2 > 21:00 | 15/2 > 17:30

Tempo di Viaggio

Ντοκιμαντέρ, Ιταλία, 1983, έγχρ. 62'

(στα ιταλικά και ρωσικά με αγγλικούς & ελληνικούς υπότιτλους)

Σενάριο-Σκηνοθεσία: Α. Ταρκόφσκι, T. Guerra • Παραγωγή: RAI tv

Όπως ο Ρώσος ήρωας της Νοσταλγίας ταξιδεύει στην Ιταλία αναζητώντας τα ίχνη του Ρώσου συνθέτη του 18ου αιώνα, ο Αντρέι Ταρκόφσκι συνοδευόμενος από τον Ιταλό σεναριογράφο Τονίνο Γκουέρα, ταξιδεύει στην Ιταλία αναζητώντας τοποθεσίες για τα γυρίσματα της ομώνυμης ταινίας.

Τονίνο Γκουέρα Tonino Guerra (1920-2012)

Από τους σημαντικότερους Ιταλούς σεναριογράφους, γνωστός για τις συνεργασίες του με τους Μικελάντζελο Αντονιόνι και Θόδωρο Αγγελόπουλο.

Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο:

> 13/2 > 17:00

η εξορία και ο θάνατος του Αντρέι Ταρκόφσκι

Auf der Suche nach der verlorenen Zeit.

Andrej Tarkowskij's Exil und Tod

Ντοκιμαντέρ, Γερμανία, 1988, έγχρ. 131'

(στα γερμανικά με ελληνικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: E. Demant • Παραγωγή: SWR Baden Baden

Ντοκιμαντέρ για τα τελευταία χρόνια της ζωής του Αντρέι Ταρκόφσκι που πέθανε το 1986 και για το διάστημα που έζησε στην εξορία. Η ταινία δείχνει πόσο κοντά οι ταινίες του Νοσταλγία και Θυσία βρίσκονται στην πραγματική ζωή και το θάνατο του σκηνοθέτη.

Έμπο Ντέμαντ Ebbo Demant (1943)

Γερμανός σκηνοθέτης, παραγωγός και σεναριογράφος. Έχει σκηνοθετήσει ντοκιμαντέρ και παραγωγές για την τηλεόραση.

Σκηνοθεσία Αντρέι Ταρκόφσκι

> 14/2 > 17:00

Regi Andrej Tarkovsky

Ντοκιμαντέρ, Σουηδία, έγχρ., 1988, 100'

(στα σουηδικά και ρωσικά αγγλικούς & ελληνικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία-Σενάριο: M. Leszczylowski • Φωτογραφία: A. Carlsson • Μοντάζ: M. Leszczylowski, L. Summanen • Αφηγητής: E. Josephson, B. Cox • Παραγωγή: Kino International/Swedish Film Institute (Lisbet Gabrielson)

Ντοκιμαντέρ για τον Αντρέι Ταρκόφσκι που πραγματοποίησε ένας από τους μοντέρ της ταινίας *Η Θυσία*. Το μεγαλύτερο μέρος του υλικού αφορά τα γυρίσματα της τελευταίας αυτής ταινίας που γυρίστηκε στη Σουηδία το οποίο συμπληρώνεται με αποσπάσματα τηλεοπτικών συνεντεύξεων του ίδιου του σκηνοθέτη και συνεντεύξεις της συζύγου του Λαρίσα.

Μίχαλ Λεσζιλόφσκι Michal Leszczylowski (1950)

Γεννημένος στην Πολωνία διδάσκει μοντάζ στο Πανεπιστήμιο του Όσλο, ενώ έχει εργασθεί ως μοντέρ σε περισσότερες από είκοσι μεγάλου μήκους ταινίες.

Μια ημέρα του Αντρέι Αρσένεβιτς

> 17/2 > 18:00

Une journée de Andrei Arsenevitch

Ντοκιμαντέρ, Γαλλία, έγχρ., 2000, 55'

(στα αγγλικά, σουηδικά, ρωσικά με αγγλικούς υπότιτλους)

Σκηνοθεσία: C. Marker • Παραγωγή: Arkeion, La Sept-Arte, AMIP, INA

Ντοκιμαντέρ που γυρίστηκε στο πλαίσιο της τηλεοπτικής παραγωγής *Cinéma de notre temps* λίγο πριν τον θάνατό του κατόπιν επιθυμίας του Ταρκόφσκι. Παρακολουθούμε τον σκηνοθέτη στα γυρίσματα της τελευταίας του ταινίας *Η Θυσία* καθώς και στις τελευταίες μέρες της ζωής του στο νοσοκομείο με την οικογένειά του.

Κρις Μαρκέρ Chris Marker (1921-2012)

Πρωτοπόρος γάλλος κινηματογραφιστής, διανοούμενος, συγγραφέας, καλλιτέχνης, γνωστός για τις ταινίες του *Γράμμα από τη Σιβηρία* (Lettre de Sibérie, 1957), *Η αποβάθρα* (La Jetée, 1962), *Το βάθος του ουρανού είναι κόκκινο* (Le fond de l'air est rouge, 1977), *Χωρίς ήλιο* (Sans Soleil, 1983).

ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ: ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Η έκθεση επικεντρώνεται σε φωτογραφικά και βίντεο-έργα τα οποία πραγματεύονται την *Κρίση* ως ένα φαινόμενο οικουμενικό, ιδωμένο μέσα από την έννοια του Χρόνου.

Οικονομική κρίση, διάβρωση των ατομικών δικαιωμάτων, κρίση των φυσικών πόρων, θρησκευτικός και εθνικός φανατισμός, κοινωνική πώλωση είναι μερικά από τα ζητήματα που εξετάζονται.

Παράλληλα η έκθεση μετατοπίζει το κλασικό μοντέλο παρουσίασης μιας μονάχα ομάδας καλλιτεχνών-δημιουργών και επεκτείνεται εκθέτοντας ανάμεσά τους και μία σειρά από ταινίες-συνεντεύξεις από το διεπιστημονικό ίδρυμα τέχνης Izolyatsia.

Συμμετέχουν:

mentalKLINIK, Rivane Neuenschwander, Richard Whitlock, Μανώλης Δασκαλάκης-Λεμός, Πέτρος Ευσταθιάδης, Απόστολος Ζερδεβιάς, Τζένη Μαρκέτου*, Νίκος Μάρκου, Γιώργος Πρίνος και το Ίδρυμα IZOLYATSIYA*.

* Το έργο της Τζένης Μαρκέτου και τα βίντεο από το Izolyatsia θα προβληθούν στο Β' μέρος της έκθεσης το οποίο θα ανακοινωθεί σύντομα.

Ευχαριστούμε τη Συλλογή Δ.Δασκαλόπουλου, το ίδρυμα Izolyatsia, την γκαλερί Α.Δ., την γκαλερί CAN Christina Androulidaki, την γκαλερί Elikakai όλους τους καλλιτέχνες για την παραχώρηση των έργων τους.

Επιμέλεια: Χριστίνα Ανδρουλιδάκη

Εγκαίνια: Πέμπτη, 12 Φεβρουαρίου στις 7:30 μμ.

Διάρκεια: 12 Φεβρουαρίου – 22 Μαρτίου 2015

Πηγές κειμένων:

Αντρέι Ταρκόφσκι, Σμιλεύοντας το Χρόνο, μτφ. Σεραφεΐμ Βελέντζας, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 1987

Αντρέι Ταρκόφσκι, Ουσία, μτφ. Μαρία Αγγελίδου, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα, 1990

Υπεύθυνη προγράμματος: Μαρία Κομνηνού
Συντονισμός & οργάνωση παραγωγής εκδήλωσης:

Ορσία Σοφρά

Βοηθός συντονισμού & οργάνωσης παραγωγής

εκδήλωσης: Όλγα Γρατσανίτη

Επιμέλεια & συντονισμός προγράμματος:

Φαίδρα Παπαδοπούλου, Άννα Πούπου

Υπεύθυνος προβολής, τύπου, επικοινωνίας και ΜΜΕ:

Βένια Βέργου

Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων, ομάδων κοινού &

φιλοξενίας: Μαργαρίτα Βόρρα

Βοηθός Προγράμματος, Δημοσίων Σχέσεων &

Γραφείου Τύπου: Μαριάννα Καπλατζή

Υπεύθυνος Ηλεκτρονικής Επικοινωνίας &

Κοινωνικής Δικτύωσης: Σωτήρης Δανιγγέλης

Τεχνικός υπεύθυνος παραγωγής:

Τάσος Αδαμόπουλος

Βοηθός οργάνωσης παραγωγής προγράμματος:

Δημήτρης Μουζακίτης

Βοηθός παραγωγής: Τάσος Καλπαξής

Τεχνικός μηχανημάτων ψηφιακής προβολής:

Κώστας Παυλίδης

Υπεύθυνος παραγωγής παράλληλων εκδηλώσεων:

Νίκος Μύρτου

Εκφώνηση τηλεοπτικού & ραδιοφωνικού σποτ:

Δημήτρης Βραχνός

Φωτογράφος: Βαγγέλης Πατσιαλός

Ελεγκτής εισόδου: Σώτια Δαβάκη

Βοηθός διακίνησης-κλήτηρας: Αλέξανδρος Τσάρκος

Υποτιτλισμός ταινιών: Γιάννης Παπαδάκης

Επιμέλεια υποτιτλισμού: Γιάννης Παπαδάκης

Ταυτόχρονος υποτιτλισμός: PROJECT TITLING

Επιμέλεια κειμένων εντύπου: Άννα Πούπου

Δημιουργική εικόνα & σχεδιασμός εντύπου: bend.gr

Εκτυπώσεις offset: Χαρτοβασίλειον

Ψηφιακές εκτυπώσεις: Image Solutions

Διαχείριση ιστοσελίδας εκδήλωσης: Ιωάννα Πιπίδη

Σε συνεργασία με:

Με την υποστήριξη:

ΡΩΣΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Χορηγός κρασιού:

Χορηγοί επικοινωνίας:

αθηνόραμα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

tvxs.gr

clickatlife.gr

in2life.gr

CameraStylo
Online.com

skywalker

